

Årsplan

2023 - 2024

Tufte barnehage

Barnehagens årsplan

Barnehagens årsplan bygger på nasjonale og lokale føringer, som *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* og *Strategisk plan for Oppvekst 2013-2023*. Det utarbeides en ny 10-årig temaplan som trer i kraft til høsten og vil arbeides med etter den er vedtatt. Årsplanen er et arbeidsdokument for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Innholdet tilpasses den enkelte barnegruppe og prosessene dokumenteres og vurderes.

Barnehagen skal bidra til en god barndom og legge et grunnlag for barnas videre utvikling og læring. Som pedagogisk virksomhet inngår barnehagen i et helhetlig utdanningsløp. Barnehagen er barnas første arena i det offentlige rom, her skal de delta og medvirke i et demokratisk felleskap.

Innholdet i barnehagen skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Barna skal leke og få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang i barnehagehverdagen.

Høy kvalitet på barnehagens omsorgs- og læringsmiljø krever at personale ser arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i sammenheng. På den måten forvaltes det helhetlige læringssynet som skal ligge til grunn i barnehagen, til beste for barnas allsidige utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. For å oppnå dette tilrettelegger personalet for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet i barnehagen. Progresjon gjenspeiles også i hvordan personalet møter det enkelte barn.

Innholdet i årsplanen inngår i barnehagens bidrag i arbeidet som retter seg mot hovedmålet for kommunalområdet oppvekst:

H O V E D M Å L

90% av alle ungdommer i Skien har fullført videregående skole innen rettighetstid

Tufte barnehage

I lokalene i Tufte har det vært drevet barnehage siden 1994. Vi har en unik beliggenhet og bygget har vært en viktig del av nærmiljøet i svært mange år, med ulike funksjoner.

Tufte barnehage er en liten barnehage som ligger i flotte og rolige omgivelser med naturen og friluftsområder rundt oss. Barnehagen har 28 plasser fordelt på små og store barn. Bemanningen består av to pedagogiske ledere, en barne- og ungdomsarbeider og en assistent, samt styrer som har 50% administrasjon og 50% arbeid på avdeling. I tillegg tar barnehagen imot lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Barnehagen er en partnerbarnehage med Universitetet i Sørøst Norge, og tar imot studenter fra barnehagelærerutdanningen.

I Tufte barnehage jobber vi bevisst og målrettet mot vår visjon «Nærhet og trygghet» Barnehagens størrelse gir oss unik mulighet for at både barn og foresatte skal oppleve nærhet og trygghet i møte med barnehagen. Barn og voksne er tett på hverandre og vi er opptatt av å skape et godt og inkluderende miljø for alle barna. Vi jobber for at alle barna skal oppleve seg som en del av fellesskapet i Tufte. For å oppleve nærhet og trygghet er arbeidet med å skape gode relasjoner sentralt, både mellom barn og personale og barna i mellom.

Vi legger også stor vekt på at barna skal få nærhet til den flotte naturen vi har rundt barnehagen. Gjennom å bruke nærmiljøet aktivt ønsker vi å gjøre barna glade i og

trygge på å bruke naturen som leke- og læringsarena. Barna skal gjennom hele året få erfaringer med å være ute i naturen og lære å ta vare på den.

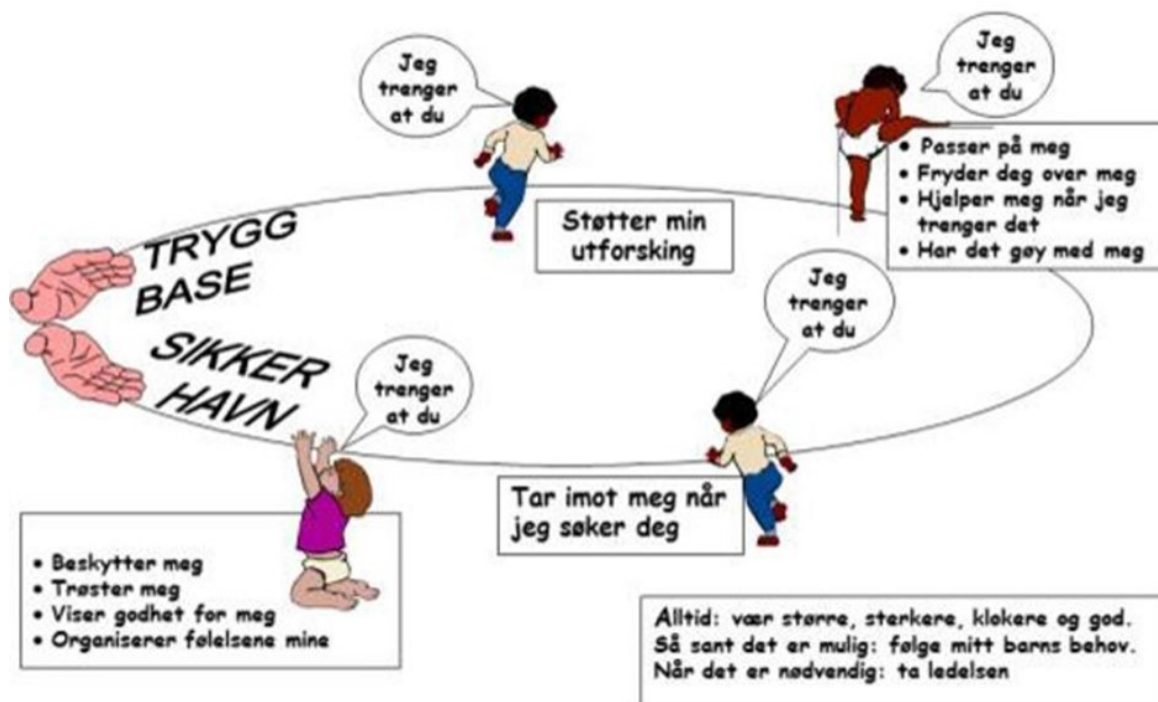
I Tufte barnehage skal barna få mange erfaringer og gode opplevelser i et trygt miljø med gode sosiale relasjoner. Barna blir møtt med omsorg, opplever mestring og får utfordringer ut ifra egne forutsetninger. I det sosiale felleskapet skal de oppleve å både få og gi støtte og omsorg. Det bidrar til å gi barna en god selvfølelse som igjen bidrar til at barna utvikler seg til å bli trygge og selvstendige, og i stand til å håndtere motstand og utfordringer.

Vi legger vekt på et godt samarbeid med barnas foresatte. Det gjennomføres foreldresamtaler 2 ganger i året og vi anser den daglige kontakten mellom foresatte og barnehagen som viktig. Et godt samarbeid og god informasjonsutveksling bidrar til at vi kan legge best mulig til rette for barna. Mye av informasjonen fra barnehagen finner foresatte i det digitale systemet Mykid. Barnehagens foreldreråd og samarbeidsutvalg er også arenaer vi ønsker de foresatte bruker for å medvirke i

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal barna gis mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Det skal aktivt tilrettelegges for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og mellom barna.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Gjennom barnehagedagen er personalet sammen med barna i mindre grupper i lek og aktiviteter. Personalet arbeider med å se og forstå det enkelte barn. Voksenrollen er sentral og personalet møter det enkelte barn med sensitivitet ved å tolke barnets verbale og non-verbale signaler.
- Det arbeides kontinuerlig med kompetanseheving av personalet knyttet til relasjonskompetanse og læringsmiljø, med fokus på voksenrollen. Herunder trygghetssirkelen og trygt barnehagemiljø.
- Små grupper der personalet er gode forbilder og setter ord på positiv samhandling, kan føre til omsorg for seg selv og andre.
- Utviklingsarbeid der vi jobber for å gjøre overganger og rutinesituasjoner kjente og trygge for alle barn.
- Voksne som deltar i lek for å være gode rollemodeller og støtte og oppmuntre barnet til å gi/motta omsorg.
- 1-2 åringene prioriteres i liten gruppe hver dag og individuelle hensyn tas ift mat og soving.

- Enkeltbarn blir løftet opp i møter, der det refereres til Trygghetssirkelen.
- Voksne er gode på å sette ord på positive samspill.
- Tilknytningsperioden i oppstart legges ekstra vekt på.
- Utviklingsarbeid gjennom Stine Sofie-stiftelsen skal igangsettes og gjennomføres på høsten.
- Kompetanseløftet, der inkludering står i fokus, skal være et utviklingsarbeid inn i barnehagen. Dette overtar fokuset vårt i Re-komp.
- Pedagogisk analyse er et verktøy som blir brukt på enkeltbarn og system.

Lek

Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Personalet skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet organiserer og setter av tid til lek og lekegrupper. Barna leker i mindre grupper med voksne tilstede som skjermer leken, gir bidrag og utvikler leken, støtter, inspirerer, deltar og veileder i samspill.
- Det tilbys variert og fleksibelt lekemateriell som rulleres på. Lekemateriell er tilgjengelig for barna. Personalet drøfter jevnlig tilbudet av lekemateriell og gjør eventuelle endringer. De voksne lager inspirerende og varierte lekemiljøer.
- Sensitive voksne som fanger opp barns interesser og vennskap på tvers av alder og kjønn

- Personalet legger opp til felles tema som kan inspirere til lek og ha felles fokus i leken
- Arbeid med pedagogisk dokumentasjon knyttet opp mot barns lek
- Personalet har individuelle mål å jobbe mot i leken.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. De skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Gjennom slike prosesser skal barna få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet legger til rette for lek og aktivitet i grupper som tar hensyn til barnas alder, utvikling og fungering for å gi dem et innhold som er tilpasset deres forutsetninger og gir mestringsopplevelser.
- Mye læring skjer gjennom lek. Dette legger personalet til rette for gjennom lekegrupper, tid og rom for frilek og aktive og tilstedeværende voksne. Voksne skal fange opp hva barna interesserer seg for å legge opp lek etter dette.
- Vi tar utgangspunkt i barnas nysgjerrighet og interesser, skaper en reflekterende kultur, og endre praksis/læringsmiljø ved behov.
- Vi har også andre lærings situasjoner som: Samlingsstund, lesestund, mattestund, 5-års klubb.
- De voksne jobber kontinuerlig med barnehagens hverdagssituasjoner som grunnlag for læring.
- Gi barna et innblikk i pedagogisk improvisasjon gjennom hverdagsøyeblikk med humor. Involvere barna i hva de synes er gøy.
- Gi barna fellesopplevelser i forhold til tema

Danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. Personalet skal formidle og praktiseres barnehagens verdigrunnlag i alle deler av det pedagogiske arbeidet. I disse prosessene skal demokrati, medvirkning og likestilling fremmes.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet anerkjenner og setter ord på barns prososiale atferd. Gjennom dialog og ulike aktiviteter i samspill mellom barn og voksne arbeider vi med å skape forståelse og respekt for hverandres likheter og ulikheter.
- Vi arbeider med temaet «bærekraftig utvikling» med flere ulike innfallsvinkler. Blant annet gjenbruk, avfall og sortering, natur og miljø, individers og samfunns likheter og ulikheter.
- På høsten arbeider vi med tema knyttet til FORUT-aksjonen, meg selv, identitet og ulike familieformer for å fremme mangfold, slik at barna kan få en forståelse av at det finnes flere måter å tenke, handle og leve på.
- Personalets er bevisst utforming av spørsmål.
Bruker: fortell, det vil jeg høre mer om ol.
- Personalet er bevisste sin rolle inn mot normer og regler i hverdagssituasjoner.
- Personalet skal løfte frem enkeltbarns egenskaper, kunnskaper og ferdigheter inn i fellesskapet.
- Bærekrafttema: voksne jobber med å være gode forbilder.
- Personalet støtter barna i å ta egne valg og tørre å stå i det.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Et inkluderende barnehagemiljø skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Personalet skal forebygge krenkelser og mobbing og bidra til utvikling av barnas sosiale kompetanse og evne til selvregulering. Det skal tilrettelegges for vennskap, fellesskap og mangfold.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet arbeider med å sette ord på, gjenkjenne og forstå ulike følelser sammen med barna, både gjennom hele året, men også eget tema.
- Personalet arbeider systematisk med det psykososiale miljøet blant barna. Vi arbeider med barnas sosialkompetanse på ulike måter. Vi arbeider med barnas relasjoner i større og mindre grupper for å forebygge mobbing og skape et positivt fellesskap i barnegruppa. Personalet er tett på barnas samspill hvor de støtter og veileder. Vi lager samspillsregler sammen med barna og lærer dem ulike sosiale strategier.
- Personalet legger til rette for et sunt og variert kosthold i hverdagen. Det skal jobbes med «Fra jord til bord» som tema. Det skal gjennomføres Sapere'-samlinger der barna blir kjent med mat på en utforskende måte. Bærekraftig og kortreist matplan er også i fokus i år, som en innsats for å nå klimamålene.
- Daglig legges det til rette for ulike former for fysisk aktivitet ute eller inne. Personalet arbeider for at barna skal få positive erfaringer, kunnskap og holdninger knyttet til fysisk aktivitet. Det prioriteres tid til turer utenfor barnehagens område flere ganger i uka.
- Barnehagen har en egen trafikksikkerhetsplan

- De største barna deltar i svømmeopplæring.
- Bruk av pedagogisk analyse

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens

virksomhet. Personalet skal sørge for at alle barn får erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet planlegger temaperioder, og barna får medvirke underveis.
- Personalet observerer barnegruppa og tar denne kunnskapen med i videre planleggingen. Observerer de minste barnas interesser, dokumenterer og reflekterer i personalgruppa som grunnlag for ny praksis.
- Barna kommer med innspill og vi bruker demokratisk valg i barnegruppa for å ta avgjørelser. Personalet jobber bevisst med hvem som får medvirke i her og nå situasjoner og påpeker når barna er i en prosess der de får medvirke.
- Beviste voksne som er sensitive i forhold til lyder, peking, kroppsspråk og bruker aktiv lytting.
- Personalet bruker pedagogisk dokumentasjon til å utvide og videreutvikle leken ved å observere lekens innhold. Personalet blir også veiledet på dette.
- Personalet oppfordrer barna til å spørre om «Hvorfor?» de ikke får lov til å medvirke.
- Personalet skal etablere en kultur for å spørre hverandre «Hvorfor?» når de ser at barn ikke får medvirke, der det kan være hensiktsmessig.

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Barnehagen har fastsatte lesestunder 3 ganger i uken. Dette er små grupper, som er inndelt etter alder og utvikling, der det er fokus på samtale, undring og begrepslære.
- Fokus på den gode samtalen i grupper, rundt bordet, ved måltider og på turer.
- Personalet er bevisst bruk av begreper i hverdagen og benytter enhver anledning til språkstimulering.
- Personale er sensitive og lyttende ovenfor barna slik at de får god tid til å uttrykke seg verbalt og non-verbalt.
- Personalet er bevisst spørsmålsformuleringen sin for å få barna til å fortelle sin opplevelser.
- Personalet fabulerer og leker med språk, lyd, rim og andre uttrykksmåter. Fokusord og fast aktivitet med rim/regler i samlingsstund. Gåter og vitser tas i bruk av de voksne.
- Personalet tar utgangspunkt i det språklige mangfoldet og bruke disse ressursene aktivt i hverdagen.
- Personalet er tett på barna, og kartlegger kommunikasjonsevne, de er også tette på i lek og kan veilede samspill og språk.
- Barnehagen er i startfasen med bruk av ASK(Alternativ og Supplerende Kommunikasjon)

Fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskap og ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforsking, og skapende aktiviteter.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- I løpet av uka er det flere aktiviteter som er nært knyttet til enkelte av fagområdene, som f.eks lesestund og mattestund.
Temaarbeid som gjennomføres i barnehagen planlegges slik at alle fagområdene trekkes inn.
- Gjennom varierte aktiviteter og arbeidsmåter sørger personalet for at barna får flere og varierte erfaringer med alle fagområdene.
- **Natur, miljø og teknologi:** Rumpetroll, turer i skogen og nærmiljøet, gårdsbesøk, digital koding, leselampe, gjenvinning og sortering, Ruskenaksjon, såing, fokus på årstider og naturens endringer gjennom året.
- **Kunst, kultur og kreativitet:** 17. mai, samedagen, generelle formingsaktiviteter, sang og musikk i hverdagen, jul og påske, biblioteket, dramatisering.
- **Etikk, religion og filosofi:** Jul, påske, Påskevandring Tabernaklet, følelser, selvkontroll, sosialt samspill i lek, undring i hverdagen.
- **Nærmiljø og samfunn:** maisåker, bibliotek, Brekkeparken, byturer, bondegårder
- **Kropp, bevegelse, mat og helse:** Tur og utetid, fokus på sunt og variert kosthold med hovedsakelig bruk av vegetarmat eller fisk til varmmåltider, bruk av sansene i Sapere'-samlinger, følelser, fysisk aktivitet i garderoben, fokus på inkluderende lekfellesskap og et godt psykososialt læringsmiljø.
- **Kommunikasjon, språk og tekst:** lesestund, mattestund, samtaler, lek, ASK, sette ord på handlinger, spill, bøker, språkkofferter, visuelle støtte, begrepslære, vitser, gåter.
- **Antall, rom og form:** mattestund, sortering, rydding, bruk av hverdagssituasjoner, former i femårsklubben, spill, symboler.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Mye av samarbeidet mellom hjem og barnehage foregår i det daglige møtet mellom foresatte og barnehagen. Personalet møter barn og foresatte hver dag og bruker tid på dialog og veiledning med dem for å gjøre hverdagen god.
- Barnehagen inviterer til foreldresamtaler for hvert enkelt barn to ganger i året. Disse samtalen handler om barnas trivsel og utvikling, hvordan barnehagen skal arbeide med og legge best mulig til rette for hvert barn i barnegruppa, og eventuelle andre ting barnehagen eller foresatte ønsker å samtale om. Dersom det er behov for flere samtaler er det anledning til det.
- Barnehagen inviterer til foreldremøter for alle foresatte en-to ganger i året. Foresatte kan også komme med innspill til innholdet i foreldremøtene.
- Formelle fora i barnehagen er Foreldrerådet, som består av alle foresatte i barnehagen uten ansatte tilstede, og Samarbeidsutvalget der både foresatte, ansatte og eier er representert. Foresatte er representert i Samarbeidsutvalget gjennom valgte representanter fra Foreldrerådet.
- I samarbeid med foreldrene samhandler vi med andre instanser.
- Resultatet fra brukerundersøkelsen gir oss grunnlag til videreutvikling.

Overganger

Barnehage og hjem skal samarbeide slik at barn får gode erfaringer i ulike overganger. Dette gjelder når barnet begynner i barnehagen. Hvis barn skal bytte avdeling i barnehagen og ved overgang til skole og SFO.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Barnehagen har gode rutiner for oppstart i barnehagen og har tett dialog med foresatte. Det sendes ut informasjon i god tid før oppstart og vi avholder foreldremøte og besøksdager for nye barn. Barnehagen og foresatte samarbeider om å tilpasse oppstarten til det beste for hvert enkelt barn. I nært samarbeid med foresatte har barnehagen rutiner for overføring av informasjon om barnets styrker og eventuelle annen nødvendig informasjon til ny barnehage dersom barnet bytter barnehage.
- Barnehagen følger Skien kommunes rutine for overgang fra barnehage til skole. Det innebærer informasjonsoverføring og besøksdager. Alt i samarbeid med foresatte. I tillegg er førskolebarna i Tufte på Venstøp skole en gang i uka, ca en time, det siste halvåret i barnehagen, sammen med førskolebarna i Venstøp barnehage.
- Grenseobjekter og overgangsobjekter ved overgang hjem- barnehage. Oppstartsamtale med foresatte
- Femårsklubb

ÅRSHJUL FOR TUFTE BARNEHAGE 2023-2024	
August	<ul style="list-style-type: none"> • Tilknytningsfase og oppstart av nye barnegrupper • Tur til maisåkeren • Foreldremøte • Planleggingsdager 17. og 18. august
September	<ul style="list-style-type: none"> • Gårdsbesøk • Brannvernssuke • Gjennsynsfest • Tema for mattestund: Størrelse
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Forut med foreldrearrangement • Tema for mattestund: Plassering
November	<ul style="list-style-type: none"> • Tema for mattestund: Former
Desember	<ul style="list-style-type: none"> • Juleforberedelser • Lucia: Femårsklubben går tog for de mindre • Tema for mattestund: Høyde
Januar	<ul style="list-style-type: none"> • Juletefest som foreldrene arrangerer • Planleggingsdag 2. januar

	<ul style="list-style-type: none"> • Tema for mattestund: Mønster/sortering
Februar	<ul style="list-style-type: none"> • Samedagen • Tema for mattestund: Masse
Mars	<ul style="list-style-type: none"> • Barnehagedagen • Ibsens bursdag • Påske • Påskefrokost med foreldre • Tema for mattestund: Like/samme
April	<ul style="list-style-type: none"> • Planting • Tema for mattestund: Lengde
Mai	<ul style="list-style-type: none"> • Planleggingsdag 10. mai • 17. mai • Tema for mattestund: Tykkelse
Juni	<ul style="list-style-type: none"> • Besøksdager nye barn • Tur til Brekkeparken • Sommeravslutning som foreldrene arrangerer

